

Bulgaria

1 Ce înseamnă executare în materie civilă și comercială?

Executarea silită este ultima etapă a acțiunii în justiție. Aceasta permite solicitantului în favoarea căruia a fost pronunțată o hotărâre judecătorească să solicite ca autoritatea însărcinată cu executarea hotărârii să ia toate măsurile prevăzute de lege și care sunt de competența acesteia în vederea satisfacerii creanței sale.

Dreptul la executarea silită decurge din existența unei creanțe executorii care nu a fost achitată în mod voluntar și dintr-un act care permite executarea acesteia.

Printre măsurile de executare silită se numără:

- sechestrul asupra bunurilor mobile;
- sechestrul asupra bunurilor imobile;
- inventarierea și estimarea bunurilor imobile;
- vânzarea la licitație publică a bunurilor imobile;
- poprirea contului bancar al debitorului;
- confiscarea unui vehicul;
- recuperarea;
- confiscarea bunurilor mobile;
- executarea în ceea ce privește titlurile de participare la o societate;
- executarea obligației de restituire a unui copil;
- executarea în ceea ce privește bunurile matrimoniale.

2 Care este autoritatea sau autoritățile care au competență în materie de executare?

În Bulgaria, există două tipuri de agenți însărcinați cu punerea în aplicare a executărilor silite (executori judecătorești):

1. executori judecătorești publici;
2. executori judecătorești privați.

Statutul executorilor judecătorești privați este reglementat de Legea privind aplicarea dreptului privat [*Zakon za chastnoto sadebno izpalnenie* (ZChSI)].

Articolul 2 din ZChSI definește executorul judecătorească privat ca fiind un agent delegat de către stat pentru a asigura executarea silită a creanțelor private.

3 Care sunt condițiile în care poate fi emis un titlu executoriu sau o hotărâre executorie?

3.1 Procedura

În conformitate cu articolul 404 din Codul de procedură civilă [*Grazhdanski protsesualen kodeks* (GPK)], o acțiune de executare silită poate fi inițiată din următoarele motive:

1. - hotărâri și ordonanțe care au dobândit autoritate de lucru judecat (*res judicata*); decizii pronunțate de o curte de apel; ordonanță de executare; reglementare judiciară; hotărâri și ordonanțe executorii sau hotărâri și ordonanțe declarate executorii în prealabil sau imediat; și decizii ale instanțelor de arbitraj, precum și reglementările prevăzute de instanțele respective;
2. - hotărâri, acte și reglementări judiciare pronunțate de instanțele din alte țări decât Bulgaria, în cazul în care acestea sunt aplicabile în Bulgaria fără alte formalități;
3. - hotărâri, acte și reglementări judiciare pronunțate de instanțele din alte țări decât Bulgaria și hotărârile și reglementările prevăzute de instanțele de arbitraj din alte țări decât Bulgaria, în cazul în care acestea sunt declarate aplicabile în Bulgaria.

În conformitate cu articolul 405 din GPK, titlurile executorii se eliberează pe baza unei cereri scrise, fără a fi necesară notificarea sau comunicarea unei copii a acesteia debitorului.

În conformitate cu articolul 405 alineatul (2) din GPK, următoarele instanțe sunt competente să soluționeze cererile depuse:

în cazurile menționate la articolul 404 alineatul (1) din GPK, instanța de prim grad de jurisdicție care a judecat cauza sau care a pronunțat ordonanța de executare și, în cazul în care un act este executoriu imediat, instanța care a pronunțat hotărârea sau care a emis ordonanța de executare;

în cazurile menționate la articolul 404 alineatele (2) și (3) din GPK, instanța competentă să dispună executarea;

în ceea ce privește hotărârile pronunțate de instanțele de arbitraj naționale și reglementările prevăzute de respectivele instanțe în cadrul procedurilor de arbitraj, Tribunalul de Primă Instanță din Sofia (*Sofijski Gradski Sad*).

Termenul pentru introducerea căii de atac împotriva deciziei de acordare sau de respingere a unei cereri de emitere a unui titlu executoriu este de două săptămâni (articolul 407 din GPK).

În conformitate cu legislația bulgară, cererea de emitere a unui titlu executoriu poate fi depusă de către o parte, alta decât un avocat, inclusiv de către partea care solicită executarea silită sau de către reprezentantul acesteia. Nu există alte condiții speciale privind depunerea cererii în vederea obținerii unui titlu executoriu.

Cheltuielile de executare sunt stabilite în grila onorariilor și costurilor prevăzută de Legea privind executarea privată [Jurnalul Oficial (JO) nr. 35/2006].

3.2 Condițiile principale

Pentru inițierea procedurii de executare silită, partea interesată trebuie să transmită o cerere scrisă unui executor judecătorească public sau privat, atașând la aceasta un titlu executoriu sau un alt instrument cu caracter obligatoriu. Cererea trebuie să precizeze modalitatea de executare preferată, care va putea fi modificată pe parcursul procedurii (articolul 426 din GPK).

Competența executorilor judecătorești este reglementată de articolul 427 din GPK.

Executorul judecătorească somează în scris debitorul să-și plătească datoria în mod voluntar în termen de două săptămâni de la data primirii somației.

Debitorul este avertizat prin somație că neplata creanței conduce la executare silită. Somația trebuie să specifice sechestrul și confiscările impuse și să fie

însoțită de o copie a hotărârii executorii. Atunci când debitorul este somat să plătească în mod voluntar creanța, executorul judecătoresc trebuie să precizeze și data la care va fi efectuat un inventar al bunurilor și, atunci când executarea silită se referă la bunuri imobile, să trimită o notificare de sechestrul la registrul bunurilor imobile.

Executorul judecătoresc ține evidența tuturor măsurilor luate sau executate.

Atunci când modalitatea inițială de executare silită este modificată, executorul judecătoresc trebuie să notifice debitorului în scris această modificare, în conformitate cu articolul 428 din GPK.

Dacă la inițierea procedurii de executare silită debitorul nu are o adresă permanentă sau adresa curentă a acestuia nu figurează la dosar, instanța districtuală, acționând la cererea creditorului, trebuie să desemneze un reprezentant ad-hoc al debitorului (articolul 430 din GPK).

4 Obiectul și natura măsurilor executorii

4.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul executării?

Pot fi inițiate măsuri de executare silită asupra următoarelor bunuri ale debitorului:

bunuri mobile;

salarii;

venituri din bunuri imobile, inclusiv veniturile din chirii etc.;

conturi bancare;

bunuri imobile;

acțiuni și obligațiuni emise de societăți comerciale;

elemente de bunuri mobile sau imobile, inclusiv bunurile matrimoniale.

În conformitate cu articolul 442 din GPK, un creditor poate demara executarea împotriva oricăror bunuri sau valori ale debitorului.

În conformitate cu articolul 444 din GPK, nu este posibil să se adopte măsuri de executare silită asupra următoarelor bunuri:

obiectele de uz zilnic utilizate de debitor și de familia acestuia, astfel cum sunt precizate în lista adoptată de Consiliul de Miniștri (*Ministerski savef*); alimentele necesare pentru hrana debitorului și a familiei sale pentru o perioadă de o lună sau, în cazul agricultorilor, până la următoarea recoltă sau echivalentul acesteia pentru celelalte produse agricole;

energia necesară pentru încălzire, gătit și iluminat pentru o perioadă de trei luni;

mașinile și echipamentele de care debitorul are nevoie pentru a-și continua activitatea sau pentru a-și practica meseria;

o parte din terenul deținut de către debitor (de până la 0,5 ha în ceea ce privește podgoriile și alte culturi și de până la 3 ha pentru parcelele de uz nespecificat, precum și mașinile și uneltele, îngrășămintele, produsele fitosanitare și semințele destinate însămânțării pentru o perioadă de un an);

pentru crescătorii de animale, șeptelul necesar, în special două animale de tracțiune, o vacă, cinci oi și capre, zece stupi și păsări de curte, precum și alimentele necesare pentru hrana acestora până la următoarea recoltă sau până la scoaterea din nou a acestora la păscut;

locuința al cărei proprietar este debitorul, dacă acesta și membrii familiei sale nu dețin o altă locuință, indiferent dacă debitorul locuiește sau nu în aceasta.

Dacă locuința depășește nevoile debitorului și ale familiei sale, astfel cum se prevede într-o reglementare specifică adoptată de Consiliul de Miniștri, o parte din aceasta trebuie să fie vândută, sub rezerva respectării condițiilor prevăzute la articolul 39 alineatul (2) din Legea privind proprietatea (*Zakon za sobstvenostta*);

celelalte obiecte și valori protejate prin lege împotriva executării silite.

4.2 Care sunt efectele măsurilor executorii?

Atunci când debitorul este somat să plătească în mod voluntar creanța, executorul judecătoresc trebuie să precizeze și data la care va fi efectuat un inventar al bunurilor și, atunci când executarea silită se referă la bunuri imobile, să trimită o notificare de sechestrul la registrul bunurilor imobile.

Punerea sub sechestrul a bunurilor mobile sau a unei creanțe este impusă ulterior întocmirii unui inventar.

Punerea sub sechestrul și opoziția au următoarele efecte asupra debitorului:

Din momentul în care acestea sunt impuse, debitorul nu poate să dispună de valori sau de bunuri (mobile sau imobile) și nici, sub sancțiunea unor acțiuni penale, să le modifice, să le deterioreze sau să le distrugă. Aceste efecte sunt aplicabile de la data transmiterii somației de achitare a datoriei în mod voluntar.

Punerea sub sechestrul sau opoziția are următoarele efecte asupra creditorului:

În conformitate cu articolul 452 alineatul (1) din GPK, orice cesiune de valori sau de bunuri mobile sub sechestrul este caducă în ceea ce privește creditorul și orice co-creditor, cu excepția cazului în care cesionarul este în măsură să invoce articolul 78 din Legea privind proprietatea. Aceasta ultimă dispoziție prevede că o parte care dobândește în mod legal un bun mobil sau titluri la purtător devine proprietarul acestora, chiar dacă achiziția respectivă se face, fără cunoștința acesteia, de la o persoană, alta decât proprietarul, cu excepția cazului în care transferul de proprietate necesită un act notarial sau o certificare a semnăturilor părților la tranzacție în fața unui notar. Aceeași regulă este valabilă în ceea ce privește achiziția altor drepturi reale asupra bunurilor mobile.

În cazul în care sunt luate măsuri de executare silită asupra unor bunuri imobile, caducitatea va fi efectivă numai în ceea ce privește tranzacțiile de cesiune efectuate ulterior datei de înregistrare a sechestrului asigurător [articolul 452 alineatul (2) din GPK].

4.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Legea nu prevede niciun termen-limită pentru perioada de valabilitate a acestor măsuri. Acestea sunt destinate să satisfacă creanța creditorului și, prin urmare, rămân valabile până la sfârșitul procedurii de executare silită.

5 Există posibilitatea de a ataca hotărârea care stabilește o măsură de acest fel?

Căile de atac disponibile în cursul procedurii de executare silită sunt prevăzute în secțiunile I și II din capitolul 39 din GPK.

O cale de atac împotriva unei executări silite, inclusiv împotriva măsurilor de executare individuale, poate fi introdusă de către următoarele părți:

un creditor poate introduce o cale de atac împotriva refuzului unui executor judecătoresc de a îndeplini o anumită acțiune de executare silită sau împotriva suspendării sau încetării executării silite;

debitorul poate introduce o cale de atac împotriva deciziei unui executor judecătoresc, prin care i se impune plata unei amenzi și a cărei executare vizează un bun pe care debitorul îl consideră protejat, împotriva punerii sub sechestrul a bunurilor mobile sau împotriva evacuării debitorului dintr-un bun imobil, pe motiv că executorul judecătoresc nu l-a avertizat în mod adecvat, precum și împotriva condamnărilor la plata cheltuielilor de judecată;

terții (care nu sunt părți la procedura de executare silită) pot introduce o cale de atac împotriva unei acțiuni a executorului judecătoresc, numai dacă executarea silită vizează bunuri aflate în posesia lor la data sechestrului, a confiscării sau a remiterii;

un terț poate introduce o cale de atac împotriva restituirii unui bun imobil, numai dacă terțul respectiv se afla în posesia bunului în cauză înainte de data la care a fost introdusă creanța în curs de executare (articolul 435 din GPK);

dacă au fost organizate licitații publice, decizia prin care se atribuie bunul poate face obiectul unei căi de atac din partea unui terț, care a plătit un avans cel târziu în ultima zi a licitației, a unui creditor, care a făcut o ofertă fără să fie nevoit să plătească un avans, sau a debitorului, pe motiv că licitația nu a fost efectuată în mod legal sau că bunul nu a fost atribuit ofertantului cu cea mai bună ofertă.

În conformitate cu articolul 436 din GPK, căile de atac trebuie introduse în termen de o săptămână de la data acțiunii contestate, dacă partea a fost prezentă la acțiunea respectivă sau dacă a fost convocată la aceasta și, în toate celelalte cazuri, în termen de o săptămână de la data la care aceasta a fost comunicată. Căile de atac se introduc prin executorul judecătoresc la instanța regională competentă pentru locul de executare. Atunci când se introduce un apel, executorul judecătoresc trebuie să precizeze motivele pentru care acțiunea este contestată.

Căile de atac respective sunt examinate cu ușile închise, cu excepția celor depuse de terți, care sunt examinate în ședință publică la care sunt convocate toate părțile la procedura de executare silită. Căile de atac trebuie să facă obiectul unei decizii în termen de o lună.

Acestea nu au efect suspensiv asupra procedurii de executare silită, însă instanța poate decide să suspende procedura în așteptarea pronunțării unei decizii cu privire la motivele invocate în calea de atac. Dacă procedura este suspendată, executorul judecătoresc trebuie să fie informat în acest sens fără întârziere (articolul 438 din GPK).

6 Există limitări privind executarea, în special legate de protecția debitorului sau de termene?

Articolul 432 din GPK descrie diferitele situații în care o instanță poate, în mod legal, să suspende procedura la cererea creditorului.

Ultima actualizare: 07/08/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.